

**Därför
säger vi
NEJ**

MEDBORGARE MOT EMU

Vad frågan gäller...

Den 14 september röstar vi om Sverige skall ersätta kronan med euron. Frågan gäller betydligt mer än vilka sedlar och mynt som ska användas i framtiden. Ett ja till euron och medlemskap i EU:s valutaunion, EMU, innebär att den självständiga penningpolitiken (räntepolitiken) avskaffas och makten över räntan flyttar till Europeiska Centralbanken (ECB) i Frankfurt. Det innebär att räntan anpassas efter euroländernas genomsnitt, och inte, som idag, efter svenska villkor. Enligt den statliga Calmforsutredningen talar flera ekonomiska skäl mot EMU.

EMU innebär även politiska förändringar. Makten över räntan hamnar i Frankfurt. Finanspolitiken (statens budget) kommer till viss del att styras från Bryssel. En del ser EMU som ett första steg mot Europas Förenta Stater.

Valutaunionen innebär också vissa fördelar. Företag som idag handlar med EMU-länder får reducerade kostnader för valutasäkring. Det blir lättare att åka på semester när man slipper växla pengar. Calmforsutredningen bedömer dessa vinster som försumbara i förhållande till EMU-projektets ekonomiska risker. Ett nej till EMU innebär bl.a. att vi behåller kronan och dagens system med en självständig riksbank och flytande växelkurs. Sverige kommer fortfarande att vara en fullt representerad och fullt betalande medlem i EU-samarbetets övriga delar.

Sex argument mot EMU

1

Byt inte bort rätten att själva bestämma räntan. En flytande växelkurs har fungerat bra för Sverige. Den har möjliggjort en självständig penningpolitik inriktad på låg inflation och stabil ekonomisk utveckling. Sammantaget har det gått bättre för Sverige än för EMU-länderna. Tillväxten är högre, inflationen och arbetslösheten är lägre, statsfinanserna i bättre balans. Varför ändra på en framgångsrik politik?

2

Risk för arbetslöshet och kostnadskriser. Risken för kostnadskriser och arbetslöshet ökar med en gemensam valuta, eftersom räntan och växelkursen inte längre kan anpassas när länder går i otakt. Redan idag ser vi att samtidigt som räntan är för låg på Irland och i Spanien är den för hög i Tyskland. Att Sverige kunde återhämta sig så snabbt från den djupa krisen i början på 90-talet berodde till stor del på att vi införde en flytande växelkurs och kunde föra en egen stram ekonomisk politik.

3

Finanspolitiken kan missbrukas. EMU förutsätter att medlemmarna inte utnyttjar möjligheten att bedriva en lätt-sinnig ekonomisk politik. Kostnaderna för ett lands budgetunderskott och skuldsättning vältras i valutaunionen över på alla de andra euroländerna genom högre ränta. Detta kan utgöra en stor frestelse för regeringarna. Redan nu ser vi hur den så kallade stabilitetspakten, som skulle motverka detta problem, åsidosätts av Frankrike och Tyskland.

4

Euron har på många håll inneburit högre priser och lägre tillväxt. I de flesta länder som infört euron har den omedelbara effekten varit ökade priser. Även inflationen är ett problem inom EMU-området. Den europeiska centralbanken har endast undantagsvis lyckats hålla inflationen under den högsta tillåtna nivån. De länder som valt att stå utanför valutaunionen - Sverige, Danmark och England - har högre tillväxt än de flesta EMU-länder. EMU-blocket har också lägre tillväxt än de flesta andra länder i världen.

5

Centralism går emot Europatanken. En bärande tanke inom EU är "subsidiaritetsprincipen", att beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt. Denna ligger till grund för det fredliga samarbetet mellan demokratiska stater. EMU går i motsatt riktning. Makten över såväl räntan som vissa av statens skatter och utgifter centraliseras. Prominenta euroanhängare som Prodi och Schröder ser EMU som första steget mot en centralmakt med beskattningsrätt och politiska befogenheter. Att underkastas samma centralmakt kommer inte att ena Europas folk.

6

Det är tryggare att vänta och se. EMU är ett gigantiskt experiment. Vi vet ännu inte vilka ekonomiska och politiska spänningar det kan skapa. När vi väl gått med i valutaunionen är det närmast omöjligt att ångra sig. Försiktighetsskäl talar för "vänta och se". Ett ja till EMU är oåterkalleligt, ett nej kan ändras om vi så önskar i framtiden.